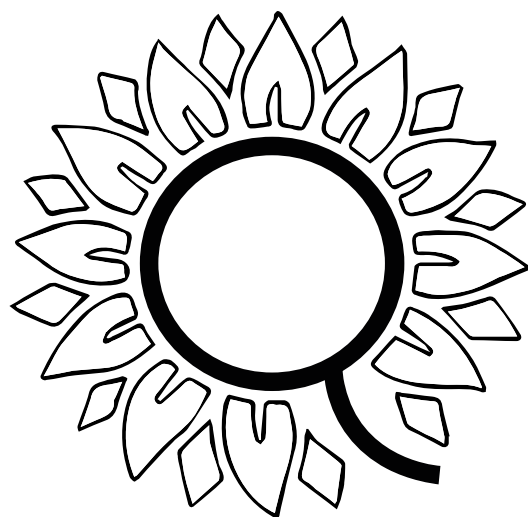

Поради і питання

Релігійного Товариства Друзів (Квакерів)
в Україні

Збори Друзів України
www.Quakers.org.ua

Поради і питання Релігійного товариства Друзів (Квакерів) в Україні

Квакерів об'єднує спільний спосіб життя, а не набір вірувань. Наша єдність базується на мовчазному поклонінні у молитві, де ми шукаємо спільного спокою і втіхи. Починаючи зі стійкості, наша віра стає дією. Відданість квакерів миру, рівності, простоті, сталості та правді виникає з переконання, що любов лежить в основі існування і що всі люди унікальні та рівні.

– *Вітання гостям Будинку Друзів, дому Квакерів у Британії.*

Ми віримо, що немає різниці між священним і світським, не має бути поділу. Ми віримо в безперервне одкровення, тому у нас немає обов'язкового авторитетного віровчення, і завтра ми можемо вірити у те, у що не вірили вчора. Ми віримо, що все життя є священним, усі люди рівні, всі форми життя пов'язані між собою.

– *Дженніфер Кавана в подкасті «У що вірять квакери?», 2024.*

Ми можемо досягти справедливості та миру без насильства та перемогти зло добром (до Римлян 12:21).

Нас надихає Нагірна проповідь, євангельські заповіді Христа про досконалу універсальну любов до всіх і кожної особи, про відмову вбивати чи навіть гніватися (від Матвія 5: 21-26, 43-48).

Ми любимо Мирне Свідчення і готові відстоювати його так само сміливо, як його відстоювали раніше дванадцять Квакерів у 1660 році, Джордж Фокс у 1651 році, ранньохристиянський мученик Максиміліан Тебеський та багато інших добрих людей.

Ми дбаємо про все життя і ведемо своє життя як священний експеримент, без будь-яких догм, але у пошуку і праці заради правди та досконалої любові, продовжуючи служіння у мирі та радісно прямуючи у світлі.

Ми віримо у внутрішнє світло правди, любові, гідності та сумління в кожній людині, незалежно від того, у якій духовній чи гуманістичній традиції людина зростала; кожна особа може казати правду і кожна особа має бути почутою.

Ми сподіваємося зберегти нашу надію, що колись збудеться пророцтво про те, що «Не підійме меча народ проти народу, і більше не будуть навчатись війни» (Ісаї 2:4; Міхея 4:3).

– *Запис молитовного служіння Квakerів, яке дух рухає утворити Збори Друзів України, 2024 рік.*

Життя наше – це подорож, а дружня розмова – це візок, що полегшує мандрівникові дорогу.

Роби те, до чого народжений, будь справедливий і миролюбний громадянин, і досить із тебе.

– *Григорій Сковорода, "Буквар миру", 1775.*

Немає кращих ліків від горя, ніж приносити полегкість іншим.

Теплого ранку, ясного вечора ми виїздили на середину озера, кидали весла і слухали тишу навкруги. Хвиль не було, човен спокійно стояв.

– *Надія Суровцова, 1919.*

Хто не змінє совість на харчі, —
душа його у Бога на плечі.

Змети, майбутнє, горе і жалі.

Живі живих не будуть убивати.

– *Ліна Костенко, 1958.*

Свята Україна переступає політико-географічні рамки традиційної держави і стає Всесвітнім Народом. Свята Україна повністю виключає для своїх духовних громадян конфронтацію з іншими народами, або навіть саму ідею війни людини з людиною. Свята Україна проголошує першість духу і розуму, творчості і праці в людській Еволюції. Людина – чудова, розумна, радісна істота...

– *Олесь Бердник, «Відверте дружнє послання», 1977 рік.*

Війна ідеологій породжує безглузді перегони озброєнь, тому необхідне роззброєння сердець і душ. Необхідний єдиний критерій буття для всіх людей понад розділеннями рас, націй і релігій.

– *Олесь Бердник, Левко Лук'яненко, Мирослав Маринович, Микола Матусевич, Юрій Орлов, Богдан Ребрик, Микола Руденко, Олекса Тихий, Данило Шумук, Анатолій Щаранський, 1980 рік.*

Основним досвідом Друзів є прямі, безпосередні стосунки зі Священним. Друзі використовували багато термінів або фраз, щоб позначити внутрішню впевненість нашої віри: Світло всередині, внутрішнє світло, Христос всередині, внутрішній Учитель, Божественна присутність, Дух, Великий Дух, Дух Правди (Істини), дещо від Бога у кожній особі, та Зерня. У своєму журналі Джордж Фокс казав про «те Внутрішнє Світло, Дух і Благодать, за допомогою яких усі могли б пізнати своє спасіння», а також про «той Святий Дух, який приведе їх до всієї правди».

– *«Світло всередині», розділ Віри і практики Щорічних Зборів у Філадельфії, Сполучені Штати Америки.*

Збори Друзів, хоч і тихі, є, як мінімум, свідченням того, що молитва є чимось іншим і глибшим, ніж слова, і що саме невидимі та вічні речі ми хочемо поставити на перше місце у своєму житті. І коли збори, мовчазні чи ні, пробуджені та дивляться вгору, це щось набагато більше. У спільному впевненому спокої справді «зібраних» зборів є сила, відома лише з досвіду і таємнича, навіть коли дуже знайома. Мабуть, небагато речей перетікають «з посуду в посуд» легше, ніж тиша. Присутність друзів по молитві певним м'яким і проникливим чином відкриває духу щось від близькості Божественної, Священної Присутності... І саме з глибини цієї тиші іноді вимовляються слова, які дзюрчать, мов весняний струмок, витікають із самого джерела молитви і мають щось

від сили молитви — дещо таке, від чого лід тане, ефект пожвавлення та очищення. Ці слова дають, принаймні, таку саму силу зібраності у спокої, як і тиша.

Керолайн Е. Стівен, 1908 рік, цитується за «Вірою та практикою» Канадських Щорічних Зборів.

Прихильність до вчення Христа має підняти Його послідовників на рівень, де не існує національних кордонів, але де всі, хто сповідує Його ім'я, до якої б нації вони не належали, мають служити лише одному — підтримці розбудови Міста Божого. Віддані цьому найвищому прагненню, ми не дозволяємо вступити з ним у конфлікт жодній іншій вірності — ані вірності родині, ані друзям, ані державі.

– *Загальні Збори Товариства Друзів у Новій Зеландії, 1915 рік.*

Ми охоплені гострим прагненням працювати, щоб світ змінився. Також ми покликані ледь чутним голосом тиші, що закликає уважно вислухати один одного і все творіння... Наше минуле та сьогодення нагадує нам про нашу здатність бути повними віри, сміливими творцями змін. З радикальною надією ми віримо в нашу колективну здатність «визнавати, каятися, спокутувати та відновлювати», а також чудово працювати разом на шляху до перетворень. У Другому посланні до Коринтян 5:17 сказано: «Отже, хто живе у Христі, приходить до нового життя. Старе минуло, а нове настало!». Ми знаємо, що через запрошення Ісуса до нового життя «все створюється по-новому». У Бога немає рук, крім наших, немає ніг, крім наших, немає губ, крім наших, тому ми продовжуємо уявляти кращий світ.

– *Послання Світових Пленарних Зборів, 2024 рік.*

Перш ніж полюбити інших, нам потрібно полюбити себе. Як ми цінуємо наше власне Світло й дари? Як навчитися ділитися тим, що ми можемо запропонувати?

Збираючись, ми прагнемо єдності народу Божого. Ми шукаємо можливості бути відкритими та отримувати один від одного. Ми прагнемо спілкування та товариства людей з усіх верств суспільства, молодих і старих, чоловіків і жінок. Як ми підтримуємо дружбу в різних життєвих умовах, таких як бідність, політична нестабільність? Як ми реагуємо на виклик ділитися, піклуватися та любити в таких ситуаціях?

Якими б складними не були обставини, шукайте в повсякденному житті добро і позитив. Зіткніться з реальністю горя та труднощів, але зробіть свідомий вибір жити з радістю, піднімаючи дух тим, хто навколо вас.

Чи працюєте ви над тим, щоб позбутися всіх почуттів вищості з будь-якої причини? Чи ви уважно слухаєте, ставите запитання та розумієте, що свіжі та цінні ідеї можуть прийти від тих, від кого ми цього найменше очікуємо?

Навчіться жити з невизначеністю, визнаючи, що дуже важко пояснити нашу власну культуру, не кажучи вже про чужу. Чи прагнемо ми зрозуміти мови, культури та традиції один одного? Чи виділяємо ми час і створюємо можливості, щоб поділитися життєвим досвідом і навчитися спілкуватися один з одним?

Усвідомлюючи потребу в особистій безпеці, ви все ж повинні шукати творчі можливості для взаємодії з сусідами та громадами.

Чи цілісні наші життя? Чи ділимо ми свої світи на духовну діяльність, сімейне життя, світські заняття та політичні дії, на хороших людей і поганих людей, нас і них, старі шляхи та нові шляхи? Давайте зробимо їх єдиними. Давайте знайдемо добро в іншому, нескінченне в буденному, мудрість у предку, вічне тут і зараз. Давайте покажемо ці сюрпризи, щоб стати на заваді силам гноблення, звільнити людей, жити творчо. Нехай наші життя лунають дзвонами правди для всього нашого єства і буття, для всього людства, для всієї землі.

Чи шукаєте ви позитиву в політичних подіях, проти яких, на вашу думку, потрібно протестувати? Чи ви уважно

вислуховуєте аргументи та шукаєте точки згоди, перш ніж висувати протилежну точку зору? Чи базується ваша опозиція на духовних переконаннях і чи можете ви це сформулювати?

Моліться за гнобителя, а також за пригноблених, щоб можна було знайти шлях вперед, заснований на надії та баченні мирного царства. Чи є ви миротворцем у ситуаціях, коли виникає конфлікт, будь то релігійний, етнічний, політичний чи економічний? У ситуаціях, коли є хабарництво чи корупція, чи здатні ви відстоювати свою мораль? Хабар руйнує мораль іншої людини і двократно руйнує вашу власну. Шукайте сміливості говорити правду владі та підтримувати тих, хто працює заради миру та справедливості.

У ці дні глобального потепління та його потенційно катастрофічних наслідків, чи ми як збори та як окремі особи дбаємо про те, щоб бути добре поінформованими та усвідомлювати присутність Бога, щоб ґрунтувати наше прийняття рішень не лише на турботі про справедливість, але й на нашій екологічній відповідальності? Ми прагнемо створити клімат миру шляхом правильного розподілу ресурсів. Ми знаємо, що Бог завжди обдаровує щедро. Чи дбаємо ми про забезпечення основних потреб наших сусідів? Чи турбуємося ми про дітей-сиріт і малозабезпечених у наших громадах? Чи відповідаємо ми на прохання про допомогу та сприяння, маючи на увазі, що від нас вимагається любити своїх ближніх, як самих себе? Чи виділяємо ми час і створюємо можливості, щоб поділитися життєвим досвідом і навчитися спілкуватися один з одним?

Чи ходите ви з Богом у праці та житті? Чи замислювалися ви над тим, чи відповідає ваша робота справжнім людським потребам? Ви шукаєте схвалення від Бога чи тільки від людей? Ви охоче і з радістю виконуєте свою роботу? Яку б роботу ви не робили, робіть її добре і заради неї самої, а не заради винагороди, яку вона може принести.

Перебуваючи вдома, регулярно відвідуйте молитовні збори. Це підтримає вас, коли ви подорожуєте в інші регіони

чи країни. Коли ви далеко від домівки, постарайтеся відвідати збори, де б ви не були. Квакуери є у багатьох країнах світу. Ви знайдете всюди таку ж дружбу та молитву, як і на своїх зборах.

Коли ви привносите слова служіння на молитовні збори, чи пораду або питання для прочитання, чи ви виступаєте щиро і чесно та робите це справді для себе? Чи несете ви щось таке, що свідомо чи підсвідомо спрямоване на когось іншого? Або ви обираєте те, чим ви зворушені поділитися зі зборами, що нагадуватиме нам, звідки ми прийшли або куди ми йдемо разом?

Чи вимагаєте ви від себе та своїх зборів зміцнювати Релігійне товариство Друзів?

Чи прагнемо ми дати можливість іншим також знайти мир у досвіді Друзів?

Відкрийте свої серця для тих, хто страждає. Моліться за них, приймайте їх і допомагайте якомога більшою кількістю практичних способів.

– *Життя у пошуку пригод: Квакерська віра та практика Щорічних Зборів Центральної та Південної Африки.*

Поради і питання – це не особистий заклик до Друзів бути активнішими, а нагадування про знання Товариства. Наша громада багата на різноманітні дари, тому ми усі маємо замислитися, наскільки поради та питання впливають на нас особисто і в чому полягає наше власне служіння. Будьте готові до розмаїття досвіду, вірувань і мов. Друзі стоять на тому, що прояви віри мають бути пов'язані з особистим досвідом. Деякі вважають традиційну християнську мову повною сенсу; деякі не вважають. Наше розуміння власної релігійної традиції іноді може бути покращене розумінням інших віросповідань. Глибші реалії нашої віри виходять за межі точного словесного формулювання, і наш спосіб молитовного служіння, заснований на мовчазному очікуванні, свідчить про це.

Наше розмаїття спонукає нас говорити правду, відому з власного життя, і вчитися в інших. Друзі зацікавлені слухати

одне одного зі смиренням і розумінням, довіряючи Духу, який виходить за межі наших людських зусиль і розуміння. Отже, ці поради та питання пропонуються і для втіхи, і для дискомфорту Друзів, з надією, що всі ми зможемо бути більш вірними та знайти глибшу радість у служінні Богу.

Дорогі улюблені Друзі, ми не покладаємо все це на вас як формальності чи правила, якими ви повинні керуватися, але пропонуємо слідувати усім цим зразкам світла, яке є чистим і святим; рухайтесь у світлі та дотримуйтеся світла, керуйтеся Духом, а не літерою, бо літера вбиває, але Дух дає життя.

1. Зверніть увагу, дорогі Друзі, на спонукання любові та правди у ваших серцях. Довіряйте їм як керівництву Бога, чиє Світло показує нам нашу темряву і веде нас до нового життя.

2. Підпорядкуйте все своє життя духу Христа. Чи відкриті ви для цілющої сили Божої любові? Плекайте те, що від Бога всередині себе, щоб ця любов зростала в вас і спрямовувала вас. Нехай ваше молитовне служіння і ваше щоденне життя збагачують одне одне. Бережіть як скарб знання Бога на власному досвіді, яким би він не прийшов до вас. Пам'ятайте, що християнство – це не поняття, а шлях.

3. Чи намагаєтесь ви виділяти час тиші для відкритості Святому Духу? Усім нам потрібно знайти шлях до тиші, який дозволить нам поглибити наше усвідомлення священного та знайти внутрішнє джерело нашої сили. Прагніть пізнати внутрішній спокій, навіть серед повсякденних справ. Чи ви заохочуєте в собі та в інших звичку залежати від Божого керівництва щодня? Тримайте себе та інших у світлі, знаючи, що Бог усіх плекає.

4. Релігійне товариство Друзів ґрунтується на Християнстві і завжди знаходило натхнення в житті та вченні Ісуса. Як ви трактуєте свою віру в світлі цієї спадщини? Як Ісус говорить до вас сьогодні? Чи ви наслідуєте приклад Ісусової любові в дії? Чи дізнаєтеся ви з його життя про реальність і

ціну послуху Богові? Як його стосунки з Богом є покликом для вас і надихають вас?

5. Знайдіть час, щоб дізнатися про досвід Світла інших людей. Пам'ятайте про важливість Біблії, творів Друзів і всіх творів, які розкривають шляхи Божі. Коли ви навчаєтесь від інших, чи можете ви, у свою чергу, давати щедро те, що ви здобули? Поважаючи досвід і думки інших, не бійтеся сказати, що ви знайшли і що цінуєте. Усвідомте, що сумніви і питання також можуть привести до духовного зростання та більшого усвідомлення Світла, яке є в усіх нас.

6. Чи охоче ви працюєте з іншими релігійними групами в досягненні спільних цілей? Залишаючись вірними ідеям квакерів, спробуйте творчо увійти в життя та свідчення інших віросповідних спільнот, створюючи разом дружні зв'язки.

7. Усвідомлюйте, що дух Бога діє у звичайних справах і досвіді вашого повсякденного життя. Духовне навчання триває протягом усього життя, і часто несподіваним чином. Треба знаходити натхнення навколо: у природному світі, у науці та мистецтві, у нашій роботі та дружбі, у нашому горі та радості. Чи відкриті ви для нового світла, з якого б джерела воно не приходило? Чи підходите ви до нових ідей з розумінням?

8. Богослужіння є нашою відповіддю на усвідомлення Бога. Ми можемо молитися і служити наодинці, але коли ми разом з іншими чекаємо і сподіваємось, ми можемо відкрити глибше відчуття присутності Бога. Ми прагнемо зібраного спокою на наших молитовних зборах, щоб усі могли відчувати силу Божої любові, яка об'єднує нас і веде.

9. У богослужінні ми шанобливо входимо в спілкування з Богом і відповідаємо на спонукання Святого Духа. Приходьте на молитовні збори з підготовленим серцем і розумом. Віддайте себе та всі свої зовнішні турботи Божому керівництву, щоб ви побачили, що «зло в вас ослабло, а добро постало і зміцнилося».

10. Регулярно приходьте на молитовні збори, навіть коли ви злі, пригнічені, втомлені або духовно холодні. У тиші попросіть і прийміть молитовну підтримку інших, які приєдналися до вас у поклонінні. Спробуйте знайти духовну цілісність, яка охоплює страждання, а також вдячність і радість. Молитва, що струменить з глибини серця, може принести зцілення та єдність, як ніщо інше. Нехай молитовні збори живлять усе ваше життя.

11. Будьте чесними з собою. Яких неприємних істин ви можете уникати? Коли ви усвідомлюєте свої недоліки, не дозволяйте собі бентежитися. У спільному поклонінні ми можемо знайти впевненість у Божій любові та силу йти далі з новою сміливістю.

12. Коли ви стурбовані та відволікаєтеся на зборах, нехай свавільні та тривожні думки тихо поступляться місцем вашому усвідомленню присутності Бога серед нас і у світі. Приймайте голосне служіння інших у ніжному та творчому дусі. Сягніть його глибинного сенсу, визнаючи, що навіть якщо це не Боже слово для вас, воно може бути таким для інших. Пам'ятайте, що всі ми розділяємо відповідальність за молитовні збори незалежно від того, чи проявляється наше служіння у мовчанці чи у сказаному слові.

13. Не думайте, що голосне служіння ніколи не буде вашою справою. Вірність і щирість у промові, навіть дуже короткій, може відкрити шлях до повнішого служіння інших. Коли є спонукання висловитися, терпляче чекайте, поки не переконаєтеся, що спрямованість і час правильні, але не дозволяйте почуттю власної негідності стримувати вас. Моліться, щоб ваше служіння постало з серйозного досвіду, і вірте, що потрібні вам слова знайдуться. Намагайтеся говорити достатньо голосно, розбірливо і чітко, з увагою до потреб інших. Стережіться, щоб не говорити передбачувано або занадто часто і щоб не додавати затримки наприкінці зборів, коли вони і так затягнулися.

14. Чи ваші збори у церковних справах проводяться в дусі поклоніння і в залежності від керівництва Божого? Пам'ятайте, що ми не прагнемо ані рішення більшості, ні навіть консенсусу. Коли ми терпляче чекаємо духовного спрямування, за нашим досвідом, правильний шлях відкриється і ми будемо приведені до єдності.

15. Чи берете Ви участь якомога частіше у зборах з увагою до церковних справ? Чи достатньо ви знайомі з нашим церковним управлінням, щоб зробити внесок у його дисципліновані процеси? Чи розглядаєте ви складні питання розумно та поінформовано, у дусі щедрості та любові? Чи готові ви дозволити своїм ідеям і особистим бажанням зайняти своє місце поряд з ідеями та бажаннями інших чи бути відкладеними, коли збори шукають правильний шлях вперед? Якщо ви не можете бути присутніми, підтримайте збори молитвою.

16. Чи вітаєте ви різноманіття культури, мови та проявів віри на наших щорічних зборах та у світовій спільноті Друзів? Прагніть збільшити своє розуміння та обдарованість від цієї багатой спадщини та широкого спектру духовних ідей. Підтримуйте свої власні та інші щорічні збори у своїх молитвах.

17. Чи поважаєте ви те, що від Бога у кожній особі, незважаючи на те, що це може бути виражено незнайомими способами або важко піддаватися осмисленню? Кожен з нас має особливий досвід Бога, і кожен повинен знайти спосіб бути вірним йому. Коли слова для вас дивні або тривожні, спробуйте відчувати, звідки вони походять і що живить життя інших. Терпляче слухайте і шукайте правду, яку можуть містити для вас думки інших людей. Уникайте образливої критики та провокаційної мови. Не дозволяйте силі ваших переконань зрадити вас і довести до заяв чи звинувачень, які є несправедливими чи неправдивими. Майте на увазі, що ви можете помилятися.

18. Як ми можемо зробити збори громадою, в якій кожна людину приймають і плекають, а незнайомцям раді? Прагніть пізнати один одного в тому, що є вічним, несіть тягар

недоліків один одного і моліться один за одного. Коли ми з ніжним співчуттям вникаємо у життєві радості та смутки одне одного, готові надати допомогу та прийняти її, наші збори можуть бути річищем для Божої любові та прощення.

19. Радійте присутності дітей і молоді на ваших зборах та визнавайте дари, які вони приносять. Пам'ятайте, що збори в цілому поділяють відповідальність за кожну дитину, якою опікуються. Прагніть для них, як для себе, повного розвитку Божих дарів і рясного життя, яке може бути нашим, як Ісус каже нам. Як ви ділитеся з ними своїми найглибшими переконаннями, водночас залишаючи їм можливість бути вільними у розвитку, щоб дух Божий міг спрямовувати їх? Чи запрошуєте ви їх поділитися з вами своїми ідеями? Чи готові ви вчитися у них і брати на себе відповідальність перед ними?

20. Чи ви приділяєте достатньо часу, щоб поділитися з іншими на зборах, як новими, так і давніми учасниками, своїм розумінням поклоніння, служіння та вірності свідченням Товариства? Чи віддаєте ви належну частку своїх грошей на підтримку роботи квакерів?

21. Чи плекаєте ви дружбу, щоб вона зростала у серйозності, розумінні та взаємній повазі? У близьких стосунках ми можемо ризикувати стражданням, а також знайти радість. Переживаючи велике щастя чи великий біль, ми можемо бути більш відкритими до дії Духа.

22. Поважайте широку різноманітність у нашому житті та стосунках. Утримуйтеся від упередженого судження про життєвий шлях інших. Чи культивуєте ви дух взаєморозуміння та прощення, якого вимагає від нас дисципліна та навчання? Пам'ятайте, що кожна особа унікальна, дорогоцінна, дитина Бога.

23. Друзі завжди вважали шлюб радше релігійною відданістю, а не просто цивільним договором. Обидва партнери повинні висловити з Божою допомогою намір плекати одне одного все життя. Пам'ятайте, що щастя залежить від розуміння та непохитної любові з обох сторін. У

важкі часи нагадайте собі про цінність молитви, наполегливості та почуття гумору.

24. Дітям і молоді потрібна любов і стабільність. Чи робимо ми все можливе, щоб підтримувати і забезпечувати батьків та інших осіб, які несуть відповідальність за надання цієї допомоги?

25. Тривалі стосунки приносять напруження, а також задоволення. Якщо ваші стосунки з партнером напружені, шукайте допомоги у розумінні точки зору іншого та вивченні власних почуттів, які можуть бути сильними та руйнівними. Враховуйте бажання та почуття дітей, якщо це їх стосується, і пам'ятайте про їхню постійну потребу в любові та безпеці. Шукайте Божого керівництва. Якщо ви переживаєте страждання, пов'язані з розлукою або розлученням, намагайтеся підтримувати співчутливе спілкування, щоб можна було досягти домовленостей з найменшою гіркотою.

26. Чи визнаєте ви потреби та дари кожного члена вашої родини та домогосподарства, не забуваючи про свої власні? Намагайтеся зробити свій дім місцем люблячої дружби та насолоди, де всі, хто живе або відвідує вас, можуть знайти спокій і свіжість Божої присутності.

27. Живіть у пошуках пригод. Коли постає вибір, чи обираєте ви той шлях, який пропонує найбільш повну можливість використати свої обдарування у служінні Богові та суспільству? Хай ваше життя буде промовистим. Коли потрібно приймати рішення, чи готові ви разом з іншими шукати ясності, просити Божого керівництва та пропонувати поради один одному?

28. Кожен етап нашого життя відкриває нові можливості. Відповідаючи небесному керівництву, намагайтеся визначити правильний час, щоб взяти на себе або передати обов'язки без зайвої гордості чи провини. Зверніть увагу на те, що від вас вимагає любов, що може не бути зайвим клопотом.

29. Зустрічайте старість з мужністю та надією. Наскільки це можливо, своєчасно потурбуйтеся про свій догляд, щоб

зайвий тягар не ліг на плечі інших. Незважаючи на те, що старість може принести зростаючу інвалідність і самотність, вона також може принести спокій, відстороненість і мудрість. Моліться, щоб у ваші останні роки ви могли знайти нові способи отримувати та випромінювати Божу любов.

30. Чи здатні ви уявити свою смерть і смерть своїх близьких? Приймаючи факт смерті, ми вільні жити більш повноцінно. У скорботі дайте собі час посумувати. Коли інші сумують, нехай ваша любов огорне їх.

31. Ми покликані жити «у чесноті такого життя і сили, що прибирає геть причини і приводи для всіх війн». Чи підтримуєте ви сумлінно наше свідчення про те, що війна та підготовка до війни несумісні з духом Христа? Шукайте все, що у вашому власному способі життя може містити зерна війни. Впевнено відстоюйте наше свідчення, навіть коли інші вчиняють або готуються вчинити акти насильства, але завжди пам'ятайте, що вони також є дітьми Бога.

32. Винесіть у Боже світло ті емоції, ставлення та упередження в собі, які лежать в основі деструктивного конфлікту, визнаючи свою потребу в прощенні та благодаті. Яким чином ви залучені до роботи з примирення між окремими особами, групами та націями?

33. Чи ви стурбовані проявами дискримінації тут і в усьому світі, які принижують людей через те, ким або якими вони є, або через їхні переконання? Свідчіть про людяність усіх людей, не виключаючи і тих, хто порушує умовності суспільства чи його закони. Спробуйте розгледіти нові точки зростання в соціальному та економічному житті. Прагніть зрозуміти причини несправедливості, неспокою і страху в соціумі. Чи працюєте ви над створенням справедливого та співчутливого суспільства, яке дозволяє кожній особі розвивати свої здібності та сприяє бажанню служити?

34. Пам'ятайте про свої громадянські обов'язки щодо участі у місцевих, національних і міжнародних справах. Не цурайтеся часу та зусиль, яких може вимагати ваша участь.

35. Поважайте закони держави, але нехай ваша вірність буде віддана перш за все Божим цілям. Якщо сильне переконання спонукає вас порушити закон, спробуйте обійтися без цього, спочатку добре подумайте і глибоко перевірте свою совість. Попросіть свої збори про молитовну підтримку, яка додасть вам сили, коли стане ясним правильний шлях.

36. Чи підтримуєте ви тих, хто діє у занепокоєнні, навіть якщо ви не поділяєте їх стурбованості та шляхів? Чи можете ви відкинути власні бажання та упередження, шукаючи разом з іншими, щоб знайти Божу волю для них?

37. Чи ви чесні та правдиві у всьому, що говорите і робите? Чи дотримуєтеся ви суворої чесності у вчинках, справах і стосунках з окремими особами та організаціями? Чи розсудливо та відповідально використовуєте довірені вам гроші та інформацію? Складання присяги передбачає подвійний стандарт правди; вирішуючи натомість чесно стверджувати, усвідомлюйте заяву про порядність, яку ви робите.

38. Якщо на вас чиниться тиск з метою знизити ваші стандарти доброчесності, чи готові ви цьому протистояти? Наші обов'язки перед Богом, ближніми, сусідами, усіма іншими людьми можуть спонукати нас відстоювати непопулярні позиції. Не дозволяйте собі, щоб бажання бути комунікабельними чи страх показатися диваком стали визначальними для ваших рішень.

39. Поміркуйте, які шляхи до щастя, запропоновані суспільством, справді повноцінні, а які потенційно розбещують і руйнують. Будьте уважні та розбірливі при виборі джерел інформації та розваг. Не піддавайтеся спокусам отримати власність або прибуток шляхом неетичних інвестицій, спекуляцій або азартних ігор.

40. Зважаючи на шкоду, яку завдає вживання алкоголю, тютюну та інших речовин, що викликають звикання, майте на увазі не вживати їх або обмежити їх вживання. Пам'ятайте, що

будь-яке вживання алкоголю чи наркотиків може погіршити здатність мислити тверезо та приймати розсудливі рішення і наражає на небезпеку як самого споживача, так і інших.

41. Намагайтеся жити просто. Простий, вільно обраний спосіб життя є джерелом сили. Не будьте втягнуті у купівлю того, що вам не потрібно або що ви не можете собі дозволити. Чи достатньо ви прагнете бути поінформованими про вплив вашого стилю життя на світову економіку та довкілля?

42. Ми не володіємо світом і не можемо свавільно розпоряджатися його багатствами. Виявляйте любов і увагу до всіх створінь, прагніть зберегти красу та різноманітність світу. Працуйте над тим, щоб наша все більша влада над природою використовувалася відповідально, з шанобливістю до життя. Радійте блискучому сяйву Божої творчості, що постійно продовжується.

– *«Поради і питання» у Квakerській вірі та практиці, книзі Християнської дисципліни Щорічних Зборів Релігійного Товариства Друзів (Квakerів) у Великобританії, 5-те видання.*

Правда, або істина, завжди одна і та сама, і хоча віки й покоління минають, і одне покоління йде, а інше приходить, все ж слово, сила і дух живого Бога присутні вічно, однаково і завжди незмінно.

І тому, читачу, дотримуйся благословенного світла й правди живого Бога, що має місце у твоєму серці, і ти повіриш у це; ти станеш свідком живого Бога та правди, яка принесе мир і втіху твоїй душі.

– *Маргарет Фелл, 1653 рік.*

Будьте зразковими, показуйте приклад у всіх країнах, місцях, островах, націях, де б ви не були, щоб ваші справи та життя могли служити проповіді серед усіх різних людей і для них; тоді ви станете радісно ходити по світу, відповідаючи тому, що від Бога у кожній особі.

– *Джордж Фокс, 1656 рік.*

Релігійне Товариство Друзів, або Квакери – це традиційна пацифістська церква Євангельських Християн, яку заснував Джордж Фокс у 17 ст. Квакери бачать світло Боже всередині кожної людини, чекають духовного руху і слова правди у тиші молитовних зборів. У житті Квакерів на першому місці особистий досвід присутності, любові й проводу Христа у серці, що не потребує зовнішніх обрядів, умовностей та авторитетів. Квакери цінують мир, рівність, простоту, стійкість і правду, моляться та піклуються про мирне царство на Землі і рівне щастя всіх людей.

Поради і питання Релігійного товариства Друзів (Квакерів) в Україні схвалені Релігійною організацією «Релігійна громада Квакерів: Збори Друзів України» на молитовних зборах з увагою до справ релігійної громади 6 квітня 2025 року.

Quakers.org.ua